

Redactioneel

Redactioneel

Het vaarseizoen is begonnen voor de meeste wadvaarders en enkelen onder ons kennen geen seizoen. Je krijgt er weer zin in na het lezen van het reisverhaal van Carla en Maaïke: heerlijk ontspannen op het Duitse Wad. In Berichten 72 wordt teruggeblikt op de afgelopen jaarvergadering door Hans Vandersmissen in zijn kenmerkende “Barokstijl”. Je zou gewoon spijt krijgen als je de jaarvergadering had gemist. Er valt dus veel te beleven op die bewuste zaterdag in januari; het blijft een aanrader. Verder een persoonlijk woord van Maarten Snel toen hij volkomen onverwacht een lintje kreeg opgespeld door de burgemeester van Harlingen als dank voor zijn jarenlange vrijwilligerswerk voor het Leeuwarder Kamerkoor en de Wadvaarders. Maarten wist het: er zit wel degelijk muziek in de Wadvaarders.

Jan Asselbergs, onze nieuwe voorzitter, met een dijk aan bestuurlijke ervaring staat nu aan het roer van de vereniging en wordt bijgestaan door een team dat vele stormen heeft doorstaan. Een minder prettige ervaring van Jan is “gordelroos” waar de vereniging last van heeft. Het is inderdaad een overblijfsel van een kinderziekte (waterpokken) dat zich op latere leeftijd openbaart aan de flanken. Daar valt dus mee te leven.

Ook doet Jan nog verslag van de TOW-vergadering in dit blad.

Op de ledenvergadering is beloofd een nieuwe balans op te stellen vanwege kleine onregelmatigheden en die toezegging wordt in de Berichten 72 nagekomen.

Voor de leden onder ons die de jaarvergadering missen en ook de genoeglijke en voedzame warme maaltijd, wordt in deze Berichten het geheim van de kok geopenbaard.

In het interview met Michiel Firtet wordt goed het spanningsveld tussen natuur en recreatie weergegeven. Een interessante en hoopvolle ontwikkeling is de invulling van het “gastheerschap” van Staatsbosbeheer voor de Wadden.

Deze editie van Berichten wordt afgesloten met een Waddengedicht, toepasselijker kan het niet.

Roel Luiten

Van de voorzitter

Uw bestuur werkt aan uw bakens. Op tal van fronten vindt overleg plaats en wordt informatie uitgewisseld.

Zo is Ciska van Geer zich aan het inlezen in tal van zeehondendossiers om te zien hoe een zeehondenforfait kan worden onderbouwd en hoe groot dat getal dan redelijkerwijs zou moeten zijn. Dat blijkt een hele kluit. Niet alle instanties zitten daar op te wachten. Weer een nieuwe verstoorder van de bestuurlijke rust! Ciska was ook te gast bij Soltwaters, onze Duitse zusterclub, die in 2011 25 jaar zal bestaan maar met rond de 266 leden toch een stuk kleiner. Ze zijn daar net een akelig bestuursconflict te boven en nu moet de gang er weer in komen met aandacht voor waar het werkelijk om gaat.

Secretaris Jaap Bosch schrijft zich suf aan allerlei verslagen. Hij houdt ons ook scherp met abonnementen op relevante overheidsinstanties.

Karel Helder is vis- en schaaldiergeoriënteerd in de weer. Op dat front is er veel leven in de brouwerij: MZI's en dan nu ook diverse Art. 20 afsluitingen voor bodemvisserij voor mosselzaad. Inderdaad: Art. 20, maar ditmaal niet voor ons! We zijn netjes op de hoogte gesteld: niet bang zijn, dit gaat alleen over mosselzaad. Natuurbeheerders dromen over de omschakeling van grootschalige naar kleinschalige visserij. De toekomst van de garnalenvissers ziet er somber uit. Ook hen staat een sleepnetverbod te wachten. Gerd Beunk en Karel Helder luisterden op Terschelling naar tal van "natte" burgemeesters, over uitbreiding en vernieuwing van jachthavens rond het Wad. Daar blijkt het bestuurlijk jargon weer uiterst diffuus. Trots werd de aanpak van de haven op Vlieland als vergroting verkocht, maar er blijken in de nieuwe haven evenveel ligplaatsen te zijn als in de oude. Je ligt alleen wat ruimer.

Natura 2000 heeft uiteraard de volle aandacht. Dit dossier werd in Terschelling ingezet om te voorkomen dat uitbreiding van de jachthaven richting Dellewal zou kunnen. Hoe je natuurdoe-

len kan misbruiken voor planologie.

De Wadvaardersenquête is in volle gang. Uw bestuur is net zo nieuwsgierig als u naar de uitkomst. Op de Hiswa bevolken Wadvaarders de stand van de RCW waar het communicatieproject van start ging. Het RCW is het Regionaal college Waddenzee, zeg maar de "baas" van het Convenant.

Gerd Beunk is blij met de nieuwe sluitende balans en wij ook. Die hobbel lijkt genomen, nu nog de overdracht naar Felix Arons, daarna hebben we weer een oneven bestuur.

Uw voorzitter is bezig met de nadere kennismaking met tal van spelers in het veld. Nabij mijn woonplaats lok ik reizigers tussen Groningen en Den Haag uit de trein, dat spaart kilometers en veel tijd.

Jan Asselbergs

Verlag van de jaarvergadering

Op weg naar de Harlinger zeevaartschool -tegenwoordig Nautisch College in het emancipatoir doch verwarrend streven om opleidingen van ieder niveau academische uitstraling te geven- zweeft mij voor de geest hoe ik hier 19 jaar geleden, op uitnodiging van oprichtend voorzitter Sieb Kemme ook naartoe reed om een lezing te geven. Toen bestonden de Wadvaarders nog maar net, doch was het reeds een krachtige club die ervoor had gezorgd dat diens rampzalige droogvalregeling staatssecretaris Gabor in het gezicht was gevlogen. Nu had ik geen officiële rol, behalve die van onofficiële verslaglegger en habituele interruptor -al zou ik in dat opzicht tijdens deze vergadering mijn meerderen vinden, maar daarover later.

Ergens halverwege de door deze uitersten omspannen periode vierden wij ooit de jaarvergadering in ons canonieke bedevaartsoord, het Zylhoes in Noordpolderzijl. Siert leefde nog en de erwtensoep vloeide rijkelijk. Wij woonden nog in Hilversum en ik poolde car met zeilmaker Jan-Maurits -eveneens in het gelukkig bezit van een drascombe, zelfs een jaar langer dan ik. Hij had net zijn nieuwe Renault met alarmsysteem vol kinderziektes. Zodat wij regelmatig op de vluchtstrook belandden terwijl startonderbreking en loeier hun werk deden. Wonderwel ontkwamen wij aan arrestatie. Op de terugweg sprak J-M de historische woorden: 'grappig gezelschap, die Wadvaarders: veel pluiskaarden en boezeroenen en ook heren van stand met een das om, zoals jij en ik' (we waren de enige twee). Typisch J-M: uiterst keurig, totdat je met hem zeilt of roeit, dan is 'ie een beer die voor geen orkaan uit de weg gaat.

In stijl met J-M: onze vergadering van 31 januari jl. werd overheerst door grijze baarden, niet door dassen. Die baarden waren twee decennia geleden nog blond of zwart. Er zit progressie in de vereniging, al is het richting gesloten afdeling. Zulks werd ook ter vergadering beweend,

maar dat is het lot van veel verenigingen. De jonge leden gaan nog op zaterdag met de kinderen naar opa en oma en met hun vrouw naar AH; pas later leren ze dat dergelijke behaagziekte geen zin heeft en dat je net zo goed met je collega-baarden kunt vergaderen op de Sabbat.

En dit beloofde een gedenkwaardige vergadering te worden want ons aller voorman Maarten Snel ging afscheid nemen. Hij beschreef zijn afscheidstournee langs instanties waarmee hij te maken heeft gehad, met een verhaal uit 'het jungleboek', waarin iedereen denkt dat beer Balloo de pijp uit is. Men roemt zijn verdiensten en dat alles klinkt de vooral slaperige beer zó aangenaam in de oren dat hij overeind komt en vraagt om meer. Een voorschot nemend op de verwachte lof uit de zaal stelt Maarten vast dat hij echt weggaat.

HOEZO, TEGENSTELLING?

De eerste uitzwaai is Hidde van Kersen, directeur Waddenvereniging. Recent nog werd zijn club beschouwd als milieu-ayatholla's, wier stadse aailiefde voor zeehondjes, gebefte Wadpiepers en dikbilganzen, in ons droogvallers vooral verstoorders zagen. Hij had op de website gelezen dat de Wadvaarders zich tegen wil en dank hebben verenigd tegen de autistische overheid en een aversie koesteren jegens biologen. 'Dat zijn wij niet' benadrukte van Kersen tot verrassing der aanwezigen. 'Wij zijn in 1965 opgericht door Wadlopers, om inpoldering van het Wad tegen te gaan'. Aha, gewoon, ordinair eigenbelang dus, er moest nog wat te lopen over blijven en niet alleen aardappelvelen. Gelukkig, niks Marianne Thieme-achtig voor de beessies maar gewoon voor 'z'n eige', net als wij. Maar beide clubs hebben uiteraard bedacht dat het eigenbelang slecht verkoopt, zodat de natuur er bij is gehaald en dat was bij de Waddenvereniging wat doorgesloten? Hoe dan ook, we doen het allemaal omdat we de Wadden zo mooi vinden en het blijft vreemd

dat we daarin niet vredig mogen wandelen of droogvallen terwijl de winning van delfstoffen en het vliegen met steeds lawaaieriger straaljagers gewoon mag doorgaan. Van Kersen -en wie tegenwoordig niet, van bioboer tot SUV-dealer- zoekt de toekomst in duurzame economie en klaagt terecht over de bestuurlijke spaghetti die beleid rond het Wad bemoeilijkt: drie provincies, zes ministeries en dan hebben we het nog niet over de gemeenten. Van Kersen, die tot zijn verrassing bij zijn aantreden van Maarten de wind van voren kreeg in plaats van als bondgenoot te worden omarmd, constateert dat Wadvaarders en -lopers de afgelopen vier jaren naar elkaar zijn toegegroeid. 'Als gebruikers van het Wad moeten we in vertrouwen de rijen te sluiten'. Hij is blij met het convenant vaarrecreatie, in 2008 in Den Helder gesloten; ook het streven naar verduurzaming in de garnalenvisserij is een goede stap. 'Jullie zijn de partij in het veld, die ziet wat er gebeurt, een belangrijke positie nu in de komende jaren het beheer belangrijker zal worden', aldus Van Kersen. Kortom, tussen Wadvaarders en Waddenvereniging is het eigenlijk wel goed gekomen.

Het vaarconvenant wordt vervolgens haarfijn per power-point projectie uit de doeken gedaan door Albert-Jan Zijlstra, de programmamanager ervan, waarna Tweede Kamerlid voor de Pv/dA en voormalig GGD-Fryslân-directeur Lutz Jacobi zich komt ontpoppen als Wadvaarderskamerlid. Zover hebben we het in twee decennia dus al gebracht, een eigen woordvoerder in ons nationaal Parlement. Mevrouw Jacobi heeft tijdens een toer door het Waddengebied in 2008 opgemerkt dat veel regelgeving rondom het gebied niet eenduidig is. Evenmin is er één beheerder of vooruitgang om dat te stroomlijnen -waarvan overigens de vraag is of dat voor Wadvaarders ongunstig is. Divide et impera, zei mijn goede vader reeds: des te meer bestuurlijke verwarving, des te minder hinder -maar dat was duidelijk niet de visie van Lutz Jacobi.

Uiteraard is de natuur rond de Waddenzee de bepalende factor, maar de bescherming daarvan

moet wel draagvlak hebben. Regelgeving moet dan ook in samenspraak met de gebruikers tot stand komen, terwijl de overheid -zoals overheden eigen is- vooral is gericht op handhaving van regels (waarvan de rede of logica voor de gebruikers niet altijd traceerbaar is). Lutz Jacobi stelt snedig vast dat de overheid af moet van juridisering, maar dat gebruikers dan niet te snel naar de rechter moeten stappen. Zij pleit voor inbreng van kennis, coalitievorming, kortom het uitsteken van een hand, die de overheid qua Wadvaarders wel gretiger had mogen aanpakken. Mevr. Jacobi constateert spanning tussen gebruikers, zoals tussen mosselvisserij met hun bootvretende mosselzaadinstallaties en de eigenaren van die boten.

Zoals het een staatsvrouw betaamt pleit ons Kamerlid voor ruimere wetgeving; een breed beheersplan, te componeren in overleg met gebruikers, maar geen gemillimeter op het kweldersprietje. 'Ik wil graag voor jullie werken' besluit het kamerlid en inderdaad, nauwelijks terug in Den Haag voelde zij de minister van LNV aan de tand over het rammelend vuilwaterbeleid waarover zij ter vergadering was gebriefd: jachten mogen geen vuil (wc-) water meer lozen op buitenwater, maar de opvangcapaciteit van vervuild water uit (sinds 1 januari verplichte) vuilwatertanks is in de meeste jachthavens niet aanwezig. Gelukkig hebben zelfs de controlerende instanties geen hoge dunk van de mogelijkheden tot afdwingen van het lozingsverbod, maar dat maakt eventuele bekeuringen des te willekeuriger.

De scheidende voorzitter, Maarten zelf, concludeert dat zowel van Kersen als Zijlstra en Jacobi de Wadvaarders als ambassadeurs erkennen. Bij onze oprichting, 20 jaar geleden, werden we vooral als verstoorders gezien en toen wilde iedereen, ook de Waddenvereniging -al ontkent directeur Hidde dat nu- vooral afsluiten en zo kwam die contraproductieve droogvallregeling out of the blue. Je was in die tijd ofwel voor de natuur ofwel voor recreatie en wij verstoorden dus. Wij hebben vanaf het begin het debat op

inhoud willen voeren, niet op formaliteiten, en pleitten voor vrij en verantwoord wadvaren: en natuur en recreatie, want op de door ons voorgestane ingetogen wijze bijten natuur en recreatie elkaar niet.. Al jaren roept LNV noord dat het afgesloten areaal niet is veranderd, maar grondige kaartstudie heeft Snel wel anders geleerd: tussen 2002 en 2008 zijn 14 gebieden gelijk gebleven en vier er af gegaan, maar er zijn ook 15 nieuwe of drastisch vergrote afgesloten gebieden bijgekomen. Het gerucht wil dat vogelaantallen nogal creatief worden berekend, namelijk door de pietjes bij iedere keer opvliegen te tellen. Dan valt wel te begrijpen waarom grote gebieden zoals het Rif worden afgesloten, op basis van vogel'tellingen' op alleen het oostelijk deel -waar het inderdaad zwart ziet van de pietjes en er dus weinig te tellen valt anders dan 'boel veel', zeker als dat bij iedere keer opvliegen opnieuw gebeurt, en dat vinden we terug in het afsluit-enthousiasme.

'Voor lieden met een eendimensionaal beeld blijven wij verstoorders' stelt Snel verongelijkt, 'maar wij hebben het gesprek geopend met alle betrokken organisaties, ook Staatsbosbeheer en steeds op inhoud; vaak lopen die gesprekken moeizaam omdat men door in formaliteiten te vluchten de logica van onze argumenten probeert te omzeilen, maar vaak ook juist niet, wat sterk afhangt van de personen die het overleg voeren. Op ons initiatief zijn menselijke activiteiten in de nominatie van het wad als Werelderfgoed opgenomen.'

(de volledige tekst van Maartens inleiding zal in Berichten 73 worden opgenomen; Red.)

NATUURWAARDEN, WANKEL OF NIET

In de discussie komt het onlosbaar pléwater bovendrijven dat Lutz Jacobi later in Den Haag aanhangig zal maken. Eilard Jacobs merkt op niemand te hebben gehoord over beleidsuitvoering -beleid maken is niet zo moeilijk, stelt hij vilein vast. 'Daarom is het draagvlak belangrijk, meent Ms Jacobi, en tegen dat licht zal veel beleid sneuvelen. 'Nu je er toch bent moeten we onze krans grijpen', voegt Hidde van Kersen

haar toe, 'want in de praktijk wordt op uitvoering bezuinigd. Zo gaat het aantal patrouilleboten voor het Wad van zes naar drie', waarmee contrôle op lozingen evenmin waterdichter zal worden.

Menno Buiskool maakt zich zorgen dat bij toename van het aantal zeehonden de Wadvaders uitgemendeld zullen worden. Maarten Snel stelt terecht vast dat naarmate er meer zeehonden komen zij minder bescherming nodig zullen hebben. Vooralsnog is 6000 aangenomen als 'forfait': een nogal willekeurig getal om te bepalen wat een levensvatbare populatie is, maar daarboven zullen afsluitingen zichzelf overleefd hebben. Daar ligt dus het kantelpunt i.p.v. een harmonica (meer zeehonden geven meer afsluitingen). Nog even en de dubbelloopen en de knuppels kunnen uit het vet!

De LNV-vertegenwoordiger erkent dat Maarten Snel zijn dienst vaak heeft verstoord. Hij kan het nog niet opbrengen hem gelijk te geven qua afsluitingen, al ziet hij ook wel dat Snel gelijk heeft. Hij vindt het vervelend in het Wadvadersjaarverslag te lezen dat de samenwerking minder is geworden terwijl hij er een positieve herinnering aan heeft. De positieve grondhouding is er dus, al is het vooral in de herinnering.

De discussie met onder andere Lutz Jacobi en Hidde van Kersen slaat daarop een koers in waarin de noodzaak van het herstel van wankel natuuraarden (Van Kersen: het ecosysteem moet eerst steviger worden, daarna kan het meer hebben') en de verschillende behoeften per activiteit (visserij, pleziervaart, Lutz Jacobi), Maarten ontlokt dat we af zouden moeten van het te liberaal gebruik van bijvoeglijke naamwoorden in de beschrijving van de situatie op het Wad (zoals 'wankel'), omdat die altijd wel een handvat vormen voor weer een verbod of een afsluiting.

Marjan Vroom bekent dat zij al lid was van de Waddenvereniging vóór de Vereniging van Wadvaders bestond. Zij vraagt of Maarten ook

vindt dat beide vlaggetjes nu weer gevoerd kunnen worden. Dat wordt niet tegengesproken, hetgeen mij, als vertegenwoordiger van de Koninklijke Marine- Jachtclub, noopt tot de interventie dat de vlaggetjes van al die clubs helemaal niet horen, evenmin als borrel-, bier-, stads- of provincievlaggen. Men voert de nationale vlag, eventueel een clubstandaard in top indien men lid is van een jachtclub en, indien terzake, in het stuurboordswant seinvlaggen of een sympathievlaggetje van het land waar men op bezoek is, maar verder niet.

WOLF IN SCHAAPSKLEREN

Waarna Arjen Bos, met een enigszins suspect curriculum vitae (LNV, RWS) maar thans kleine zelfstandige, de loftrompet steekt op Maarten. Kreten als goed bestuurder, knokker, creatief, strateeg, streng maar zelfs tegenstanders in hun waarde latend, vliegen door de zaal als vlinders in een voorjaarsweidje en het lijkt even of ook Maarten gaat fladderen. Bos leerde de Wadvaarders kennen via een VIP vaartocht en daarbij werd in één klap duidelijk waar de club voor staat. Zijn medewerkers waarschuwden hem in overleg met de diverse voorzitters zoals Kemme, Helder en Snel vooral nooit toe te geven, want dan zou er geen handhaven meer aan zijn. 'Maar zij (de Wadvarende bestuurders) suggereerden dat ze mij ook begrepen, en zo kwam er een gesprek, dat met argumenteren heen en weer ging. Op een goed moment vroeg Maarten tijdens een belangrijke bijeenkomst om een schorsing en eigenlijk had onze delegatie die nodig -wat Snel kennelijk doorzag. Daarna stelden de Wadvaarders een proef voor en daar kwam de Erecode uit voort.

Arjen Bos wijst tenslotte op Maartens vaste aanhef van mails, met "Waarde...", hetgeen hem doet denken aan een heer van stand en daarom geeft hij hem ten afscheid een Bommelboek.

Maarten bedankt Arjen uitvoerig en kan niet nalaten vast te stellen dat zijn voorzitterschap werd gekenmerkt door twee groepen: strijdmakers, zoals BBZ, KNWV (hij vergat de Stich-

ting Natuurlijk Varen, de Nederlandse Kring van Drascombe-Eigenaren, de KMJC en de kr&zv 'De Maas' te noemen, die NB allemaal hun eigen vertegenwoordiger hadden ingebracht -we were not amused!) en tegenstanders: Staatsbosbeheer, LNV, Natuurmonumenten (laat Jan-Jaap de Graeff, heer van stand en de rede zelve, al is hij congenitale landrot, dat niet horen!) en de Waddenvereniging (maar dat ligt nu dus allemaal heel anders, dank je wel Hidde!). Overigens kwam ik ooit twee biologen van het NIOZ tegen, die ornithofielen de gevaarlijkse Wadenvreugde bedreigende diersoort achtten, omdat er voor hen slechts één belang is: het niet opvliegen van vogels. Grootmoedig stelt onze heer van stand vast dat er zelfs bij de perfide tegenstanders af en toe lieden voorkwamen die de uitgestoken hand aannamen. Over de onvoorspelbaarheid van LNV blijft hij zich echter verbazen: soms had je in één dag 180° andere ervaringen met ze. De positieve kant van die opmerkingen krijgt na de ledenvergadering nog een staartje.

Tijdens de lunch zijn er diverse workshops, maar aangezien ik niet ben gekomen om te werken, breng ik die tijd kletsend door, want dat is veel leuker. Maar na de, zoals altijd weer voortreffelijke, vette hap komt het grote moment: Maarten gaat aan het eind van de vergadering de voorzittershamer overdragen aan Jan Asselbergs, die met zijn kenmerkende rust, grijze baard en zilte uitstraling aan boord klimt als Neptunus aan de evenaar.

Die sederende uitstraling mag echter niet verhinderen dat de laatste openingsklap van Maartens hamer nog navibreert als Els Knol reeds opveert met een procedurele vraag, wat zich deze vergadering nog vaak zal herhalen. Gelukkig heeft zij een rood truitje aan, zodat je haar vragen niet over het hoofd ziet. Als Els niet opveert, veert heur eega Luuk op, minder opvallend gekleurd, maar door de balans in de kennelijk onder beider stoelen aanwezige wipwap toch herkenbaar. Dit merkwaardig tafereel zal de vergadering domineren zodra een procedu-

reel dankbaar punt voorbij drijft. Een bijzonder vermakelijke Punch and Judy-show en de vergadering is hen bijzonder dankbaar voor hun onveranderlijk bijzonder steekhoudende argumenten, waarvan ik er helaas niet één heb onthouden.

Maar eerst tijd voor iets gezelligs: de Wadvaarderstrofee. Om te beginnen brengt Geert Meeuwissen hem terug, gewoontegetrouw beter dan hij was, dankzij zijn keramistische echtgenote. Van een watertje met rode vuurtoren schijnt de trofee bijzonder te zijn opgeknapt (bril afgezonken, zie het maar matig). Na wat inleidende spanningopvoering van de -alweer de hoofdrol opeisende- scheidende voorzitter, blijkt de felbegeerde trofee dit jaar in de wacht te zijn gesleept door Michiel Firet van Staatsbosbeheer, wat toch een verdachte betrekking mag heten. Maar Firet heeft zich juist steeds onderscheiden door een onafhankelijke, rationele bijdrage aan het daardoor zeer constructief overleg. Zoals de traditie wil zaait de trofee, anders dan de appel van Eris, alom verbroedering en vochtige ogen. Firet, wiens natte leven begon in een Piraatje op het Veluwemeer, stelt in zijn dankwoord vast dat er vele verstoorders zijn, vooral van elkaars gedachten, wat veel onrust en onenigheid verklaart. Coalities zijn belangrijk om je doel te bereiken en daartoe moet je overzicht hebben van wat je met elkaar wilt bereiken, niet bakkeleien over details. Wij willen de natuurwaarden herstellen en dat is in ons aller belang. Hoe harmonieus lijkt het Wadleven alsnog te worden....

Maarten roept leden op zich te melden als scribent voor de Berichten. De redactie is uitgebreid met Marian Christiaanse, die haar talenten heeft aangescherpt als redacteur van de Loefbijter van de Kooijman & De Vries-club. Onderwijl houden Hans Fix en Dirk-Jan Schenk de websiteballen in de lucht, recentelijk aangevuld met Wim Blankensteijn.

Schatkistbewaarder Gerd Beunk licht toe waarom we de boekhouders van Zodiac -gedreven

vanuit de sociale werkplaats- hebben verruild voor Kuypers. De kascommissie constateerde een disbalans tussen balans en vermogen: de vereniging bleek iets rijker dan we dachten. Kascommissieleden Frits Bausch en Carla Hogeweg stellen vast dat op de balans een slordige 40 millen rondklotsen, de vlaggen niet meegeteld. Kakelvers bestuurslid, kandidaat-notaris en sinds 18 februari vader van zoon Leo (met de complimenten aan zijn echtgenote Richt Hiemstra die het werpen heeft verzorgd), beveelt aan nu reeds richtlijnen op te stellen voor het geval de balans negatief mocht afwijken.

Over een post van 5 mille voor de huisstijl volgt een paringsdans van het echtpaar Knol, maar het blijkt een koopje te zijn. Ook vallen de Knolletjes over de hoge portiekosten, maar die zijn volgens de penningmeester vooral veroorzaakt door een extra mailing die Els Knol nodig vond.

Karel Helder verhaalt hoe zelfs de beheersorganisaties (Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, LNV en het Fryske Gea) de controleurcultuur willen verruilen voor het gastheerschap, waarin excessen uiteraard nog wel worden aangepakt. De Wadvaarders kunnen een belangrijke rol spelen bij de monitoring. Het protocol voor een proefperiode van vier jaar wordt thans geschreven door LNV. Kernpunten zijn natuurwaarden, karakteristieke vaarrecreatie en het in kaart brengen van het gedrag van vaarrecreanten.

Jan Asselbergs legt uit dat de communicatie zich zal richten op de nieuwkomers op het Wad. Hij waarschuwt dat in de zich nu snel ontwikkelende plannen moet worden voorkomen dat de handhavers weer de overhand krijgen. Jaap Bosch vermeldt dat de Wadvaarders in het kader van het convenant op zich hebben genomen een cursus bij Ecomare te organiseren.

Uiteraard heeft de bespreking van het jaarverslag 2008, de begroting 2009 en de ingekomen stukken, een onweerstaanbare aantrekkingskracht op de familie Knol, die veel ingekomen stukken op hun geweten hebben; het wordt

weer twee zielen op één wipwap, een fijn staaltje huwelijkse harmonie. Over de maximale termijn van de voorzitter (drie maal drie jaar) ontstaat enige discussie. Bij “De Maas” hebben we ooit 40 jaar lang één voorzitter gehad en dat leidde tot afsplitsingen; maar waar hebben we het dan over bij de zeven jaar van Maarten?

Dan volgt een bizar moment: Jan Asselbergs vraagt Maarten om een das om te doen en tovert uit het niets zo’n ding tevoorschijn. Ook blijkt de burgemeester van Harlingen ineens weer aanwezig, die zich erover verbaast dat hij er aan te pas moet komen om afscheid te nemen van een Hagenaar uit Snakkeburen. Hij steekt de loftrumpet op Maartens talenten als bruggenbouwer -onder andere tussen belangen van natuurwaarden en recreatie, die de Wadvaarders -in zijn tijd gegroeid van 850 naar 1350 leden- tot serieuze gesprekspartner van overheden wist te maken en zich heeft ingespannen om het Wad op de Werelderfgoedlijst te krijgen. Daarnaast zong Maarten zijn partij in het Leeuwarder Kamerkoor, en blies deszelve als voorzitter en subsidieversierder, hetgeen het koor opstiet tot grote hoogten. Na zijn lofzang komt de burgervaaier eindelijk tot zaken en benoemt Maarten tot Lid van de orde van Oranje Nassau. Geroerd laat gelouwerd lid Snel zich de versierselen omhangen en steekt, als finale grosso, een dankwoord af waarin hij zijn medebestuurleden dankt zonder wie het allemaal niet mogelijk zou zijn geweest.

Jan Asselbergs besluit met zijn maidenspeech als voorzitter, waarin hij vaststelt niet zo’n diplomaat te zijn als Maarten, maar voort wil gaan met bruggenbouwen. Hij zoekt vooral coalities, ook met onverwachte partijen zoals de mosselvisser. Soms zijn er ook onverwachte tegenstellingen, zoals met de Hiswa, die uiteindelijk wordt gedreven door ondernemers, voor wie rust op het Wad geen commercieel belang is. Een maand later zou tijdens een symposium op Terschelling blijken dat gemeenten en ondernemers rond het Wad de vooruitgang vooral zoeken in uitbreiding van het aantal ligplaatsen

voor jachten, wat de druk op het Wad -en de controleer- en verbaliseercultuur- slechts kan versterken. Juist daarom hebben de Wadvaarders zich altijd gekeerd tegen uitbreiding van het aantal ligplaatsen aan diep water,

Maar ik loop op de zaken vooruit. Het was een gedenkwaardige jaarvergadering, vol gevoelige toespraken en een warm gevoel van verbodering met beheerders die ons tot voor kort vooral als verdachten zagen. Dat alles dankzij Snel van Oranje Nassau die, slick as a greased ferret, bruggen bouwde over onneembare kloven. In de ferme handen van Jan Asselbergs grijnzen wij thans de toekomst borstelig in het aangezicht.

Hans Vandersmissen

“... en om deze redenen heeft het Hare Majesteit de Koningin behaagd u te ...”

Pas op dát moment had ik het in de gaten: een lintje! Dat de burgemeester van Harlingen mij aan het eind van de jaarvergadering toesprak vond ik leuk. Eerder op de dag had ik hem nog verwelkomd op onze jaarvergadering; hij geeft elk jaar wel acte de présence. Dat familie en goede vrienden de zaal waren binnengekomen voor deze toespraak vond ik wel mooi, want dan konden ze mooi mijn afscheid van de Wadvaarders meevieren, een hapje eten met het bestuur. Dat de burgemeester zijn ambtsketen om deed voor deze toespraak: een mooi symbool van waardigheid. Maar waarom hij zo uitgebreid over mijn verdiensten voor het Leeuwarder Kamer Koor sprak snapte ik werkelijk niet. Nog steeds ging mij geen licht op. Traag van begrip? Een wending die buiten mijn denkraam valt? Ik heb het me heerlijk laten aanleunen.

Een lintje; wat een groot blijk van maatschappelijke waardering voor mijn klus als voorzitter bij het Leeuwarder Kamer Koor en voor mijn voorzitterschap van de Wadvaarders. Beide

verenigingen droeg en draag ik een goed hart toe. Voor beide verenigingen heb ik het nodige gedaan. Maar dat dit zozeer gewaardeerd is, dat had ik nooit verwacht. Inmiddels weet ik dat veel mensen zich achter de schermen hebben ingezet om dit lintje (Lid in de Orde van Oranje Nassau) mogelijk te maken, op deze dag van de jaarvergadering van de Wadvaarders, toeval-lig ook de verjaardag van de koningin.

Mijn grootste wens is nu, dat dit lintje ook afstraalt op de vereniging Wadvaarders want deze club verdient het. Er wordt door zo veel mensen keihard en enthousiast gewerkt om mooie resultaten te bereiken, voor het vrij en verantwoord varen en droogvallen op het Wad. Allen met wie ik binnen en buiten onze vereniging heb samengewerkt (en geknokt) dank ik van harte voor de mooie tijd die we hebben gehad en voor de resultaten die we hebben bereikt.

Hulde! (of moet ik nu zeggen: driewerf Hoera)

Maarten Snel

ALS BELOOFD: DE NIEUWE 'OPENINGSBALANS'

Tijdens de algemene Jaarvergadering, op 31 januari jongstleden in Harlingen, kon door een aantal omstandigheden niet een sluitende balans worden gepresenteerd. Desalniettemin werd door de Kascommissie het bestuur decharge verleend, zij het onder een aantal voorwaarden. De vergadering ging daarmee vervolgens akkoord. In het concept-verslag van de Algemene Leden Vergadering, op onze website beschikbaar, staat het een en ander hierover vermeld.

Administratiekantoor Kuipers, dat sinds 1 januari 2009 onze ledenadministratie en onze boekhouding verzorgt, heeft onlangs een openingsbalans per 1 december 2008 opgesteld, alsmede in dit verband een aantal opmerkingen geplaatst. Het bestuur heeft deze inbreng in dank aanvaard en de nieuwe balans vastgesteld, mede na het ingewonnen positieve oordeel van de beide leden van de Kascommissie van vorig jaar.

Zoals uit deze nieuwe balans blijkt zijn onze financiële reserves dus inderdaad hoger dan tijdens de Jaarvergadering kon worden aangegeven. Dat was weliswaar onze verwachting, maar dat is dus nu, met deze nieuwe openingsbalans, dan ook aangetoond. Het bestuur is van mening dat deze kwestie hiermede is afgedaan.

Zowel deze nieuwe openingsbalans als de door het Bureau Kuipers gemaakte opmerkingen hierover treft u hierbij aan.

Gerd Beunk, penningmeester.

Vereniging Wadvaarders
t.a.v. het bestuur
p/a Oudelandseweg 27a
3443 AC WOERDEN

Groningen, 2 maart 2009

Betreft: openingsbalans per 1 december 2008

Geacht bestuur,

Ingevolge uw opdracht naar aanleiding van de door de Algemene Ledenvergadering op 31 januari 2009 verzochte correctie van de openingsbalans per 1 december 2008 het volgende.

Bijgaand treft u de door ons gerecapituleerde (dus niet gecorrigeerde) beginbalans voor het boekjaar 2009 aan. Onze werkzaamheden en bevindingen zijn daarbij toegelicht.

Wij geven u hierbij tevens toestemming om bijgaande beginbalans met opmerkingen integraal te publiceren in uw blad 'Berichten' en/of ter beschikking te stellen aan de leden die daarom verzoeken.

Mocht u nog vragen hebben dan zijn wij tot het geven van nadere toelichting uiteraard gaarne bereid.

Hopende hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan,

hoogachtend,
Administratiekantoor Kuipers BV

M.W. Kuipers

Oproep voor de Schepenlijst:

Op de website van de Wadvaarders staat de schepenlijst (<http://www.wadvaarders.nl/site/pages/vereniging-wadvaarders/schepenlijst.php>). Op vrijwillige basis kunnen leden van onze vereniging zich aanmelden voor opname van hun scheepsnaam en email-adres op deze lijst. Er staan inmiddels al een paar honderd namen op de schepenlijst. Voor de download is de gebruikersnaam: schepen en het wachtwoord: kimstergat. Nieuwe leden melden zich vaak direct aan bij de schepenlijst, maar bij de aanschaf van een nieuw schip wordt nog wel eens vergeten dit door te geven aan de ledenadministratie. Zo bekende een bekend lid van onze vereniging laatst, dat hij de aanschaf van zijn nieuwe schip 'Gulliver' pas enkele maanden na de datum van aankoop gemeld had. In de huidige schepenlijst kunt U vinden wie dit is. (Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa Dirk-Jan; MS).

Steeds meer leden varen met hun laptop of papieren schepenlijst rond en proberen mede-Wadvaarders te herkennen. De lijst wordt ook gebruikt om foto's die op het Wad zijn genomen van andere schepen te mailen. Wilt U ook de prachtige plaatjes die andere Wadvaarders van uw trots onder vol tuig hebben geschoten niet missen? Meldt U dan aan bij de schepenlijst en geef de naam van uw nieuwe schip en uw email-adres door!

<http://www.wadvaarders.nl> -----> vereniging -----> wijziging lid doorgeven). Of stuur die foto's van dat andere schip eens door naar de bemanning van dat andere schip.

Met vriendelijke groet,
Dirk-Jan Schenk
Redacteur www.wadvaarders.nl

Artikel 20 gebieden

WIJZIGINGEN 2009

Jaarlijks wordt bekeken welke gebieden moeten worden afgesloten op grond van artikel 20 van de Natuurbeschermingswet. Voor 2009 zijn er drie kleine grenswijzigingen doorgevoerd waar wij als Wadvaarders wel mee kunnen leven (Oostpunt Terschelling, Doove Balg, Steenplaat), één waar we onze twijfels bij hebben (Noorderhaaks) en één waar we niets van snappen. Die laatste betreft een wijziging in het gebied Blauwe Balg.

BLAUWE BALG

Over het gebied van de Blauwe Balg zegt LNV, dat het gebied al eerder in het jaar moet worden afgesloten (vanaf 1 april in plaats van 15 mei), omdat er vogels actief zijn met broeden en het voorbereiden daarvan. Ik herinner mij dat ik een keer eind april voor anker ben gegaan in de betonde geul van de Blauwe Balg om te bekijken hoe een paartje Grote sterns elkaar het hof maakte. Prachtig. Ze trokken zich overigens van mijn veyeerderij (op gepaste afstand) niets aan. Dat het gebied ten noorden van de doorgaande geul voor een langere tijd wordt afgesloten is jammer, maar dat kan ik nog wel begrijpen. Maar het gebied ten zuiden van die geul wordt ook al vanaf 1 april afgesloten. Dit wordt echt niet gebruikt als broedgebied of rustgebied voor vogels of zeehonden. Dat gebied loopt immers twee maal daags onder water. Dus die vervroegde afsluiting ten zuiden van de betonde geul van de Blauwe Balg kan ik niet verklaren of uitleggen. Het bestuur beraadt zich op actie; het besluit is pas kort geleden gepubliceerd in de Staatscourant.

Overigens: De bestaande artikel 20 gebieden blijven allemaal gehandhaafd. Het zou interessant zijn te weten hoe LNV denkt over de toename in aantal en omvang van de bestaande art-20-gebieden zoals die tussen 2002 en 2008 heeft plaatsgevonden. In Berichten 73 komen we daar op terug.

HET RIF

En dan is er nog de kwestie van het Rif, met ingang van 2008 afgesloten als HVP. Daarover hebben wij altijd onze twijfels gehad en ook geuit. Eind 2008 ontdekten wij dat er grote vraagtekens geplaatst moeten worden bij de tellingen waar LNV zich op baseert om het totale Rif als hoogwatervluchtplaats (HVP) af te sluiten. Daarover spraken wij met vogeltellers, met de terreinbeheerder Staatsbosbeheer en met LNV. In het interview met Michiel Firet (Staatsbosbeheer; elders in dit nummer) spreekt hij hier ook over.

Tot onze verbazing heeft LNV besloten de situatie voor 2009 ongewijzigd te laten. Ook op dit punt beraadt het bestuur zich op actie. Het bestuur probeert gezamenlijk met de “grote vijf” (Watersportverbond, BBZ, ANWB en HISWA) tot protest over te gaan.

Maarten Snel,
in overleg met het bestuur

Wadvaarders enquête

In de maand maart is een enquête gehouden onder de leden van de vereniging Wadvaarders. Ruim 25% van de leden heeft deze enquête ingevuld. Een eerste indruk staat vermeld op onze website. In de volgende uitgave van Berichten (nummer 73) volgt een uitgebreide rapportage over de resultaten, met een reactie van het bestuur.

Redactie Berichten

Impressie TOW vergadering 3 maart

In het Toeristisch Overleg Waddenzee vergaderen de participanten van het Convenant over de lopende projecten. Op 3 maart vond deze vergadering plaats bij de opening van de HISWA, ter gelegenheid van de start van het Communicatieproject “Ik pas op het Wad”.

HISWA bood daarvoor een mooie plek aan, op die stand stonden Wadvaarders mee te helpen met het uitdragen van de boodschap. De sfeer tijdens het TOW overleg is zakelijk, al zijn lang niet altijd alle partijen aanwezig. Op de agenda stonden praktische zaken, zoals Noordpolderzijl, het baggeren van de nevengeulen, met name op het Lauwersmeer en de stand van zaken rond het schietterrein bij het Poepegat.

Noordpolderzijl is het komend seizoen weer als vanouds toegankelijk. Tevens denkt men na over het spuiregime, opdat de geul in de toekomst minder dichtslibt.

De officiële doorgaande route naar het oosten vanuit Lauwersoog kan niet door het Poepegat vanwege het defensieterrain, waar heel soms schietoefeningen worden gehouden. Noodgedwongen ligt de betoning over het Lutjewad. Er zijn gesprekken gaande om het mogelijk te maken de geul te verleggen naar het Poepegat, korter en vooral veel dieper. Het ziet er hoopvol uit.

Het baggeren van de nevengeulen op het Lauwersmeer (geen Wad, maar alla) blijkt tussen wal en schip. Geen instantie achtte zich daar verantwoordelijk voor. Straks weer wel, dan komt er budget en een plan.

Jan Asselbergs, voorzitter

DROOGGEVALLEN BIJ TERSCHELLING

Zeg maar de zee twee keer per dag
op de platen tussen de prielen.
Hier is de lucht zuiver als spreektaal.

Hier spoelt leeftocht aan als nieuw
in deze wijdhoek waar de zon waait.
Zeg maar het ritme van het leven

dat in het water en het zand
vergeet waar de wereld onderloopt.
Zeg maar voeten blijven staan

bovenop verbaasde golven
priemen ogenronde kopjes: hier ben ik
om niet te zijn.

door: Wout Joling

Johan Visser

een van de velen die de Jaarvergadering tot een succes maakte.

Men had mij gevraagd om mensen achter de schermen in beeld te brengen. Er wordt heel wat werk verzet om de Jaarvergadering goed georganiseerd te krijgen. Zonder die inzet achter de schermen zijn we nergens. Deze mensen willen vaak ook niet graag in het zonnetje gezet worden. Door er een uit te lichten hoop ik een beetje dankbaarheid over te brengen naar al diegenen die de jaarvergadering weer tot een groot succes hebben gemaakt.

Johan Visser: kok van het Maritieme college Harlingen.

Ik vroeg Johan of ik hem een interview mocht afnemen en terwijl ik met hem meeliep naar z'n kantoor werden er door zijn teamleden guitige opmerkingen gemaakt waaruit bleek dat er een goede en vriendschappelijke werksfeer heerst in de keuken.

Johan woont in Franeker en heeft zijn opleiding gedaan in Leeuwarden en Groningen. In Groningen heeft hij zich gespecialiseerd in het koken voor inrichtingen. Bij toeval kwam hij dertig jaar geleden bij het toenmalige Noordzee college.

De leerlingen zijn intern en verblijven van maandag t/m vrijdag. Johan verzorgt de maaltijden met behulp van twee parttime koks en een hulp die tussen de middag helpt met opdienen en afwassen. Ook heeft een van de leerlingen 1 x per jaar corvee en draait dan mee in de keuken. Johan bepaalt het weekmenu en heeft een vaste groothandel waar hij z'n goederen bestelt, De bakker en vishandel zijn de ander leveranciers. Na de verbouwing is het ouderwetse idee van gaarkeuken verdwenen. Ook de keuken is tijdens de enorme verbouwing van het college aan moderne eisen aangepast en wordt er veel meer met stoom gewerkt waardoor de maaltijden veel smakelijker zijn. De boerenkool was erg lekker en had een heerlijke frisse niet zo'n doorgekookte smaak.

Welke affiniteit heeft Johan met de Wadvaarders en het Wad?

De Wadvaarders vindt hij gezellige mensen en hij offert daar graag z'n vrije zaterdag voor op. Alleen voor de Zwarte Pieten in november geeft hij nog een ander vrije dag op. Het Wad is belangrijk voor Johan want hij roeit graag mee met de HT sloepenrace. Hij zit in de sloep gevuld met het personeel van het Maritieme college. In totaal doen er 131 sloepen mee waaronder sloepen gevuld met leerlingen van het college. Zelfs zit er wel eens enkele damesploeg bij maar gemiddeld zijn er 8 dames in de school aanwezig. Ook hij ervaart het Wad als een water dat je moet kennen en ook moet weten wat voor risico's het soms met zich meebrengt. We memoreerden de HT race van 2006 waarbij de wind NNW 6 was en de organisatie de race toch door liet gaan; maar op tijd werd toch iedereen van het Wad gehaald. Daarin vonden we beiden dat de organisatie zeer goed en adequaat had gehandeld en de risico's tot een minimum had beperkt.

Ontstressen op het duitse wad

De bocht tussen de Blauwe slenk en de Vliestroom is met deze wind door de hoge golfslag niet door te komen. Johan vertelde over een sloep die met een uur roeien niet verder was gekomen en zo kon ik vertellen dat we fanatiek laverend met de aak telkens bij dezelfde ton uitkwamen. Na mijn dank overgebracht te hebben namens alle mensen die weer van de maaltijd genoten hadden en dank voor het beantwoorden van mijn vragen namen we met een grap van zijn teamleden afscheid.

Saskia de la Chambre – De Vlas

Onze kok Johan had voor onze Wadvaardersmaaltijd van 200 personen nodig,

70 kg aardappelen

15 kg zuurkool

17 kg boerenkool

5 liter melk

2 kg boter

7 kg spek

16 kg rookworst

Zout en diverse kruiden

MAAR WAAR HAD EIND VORIGE EEUW EEN GEWONE ZEEMAN RECHT OP?

Per dag 0,45 kg scheepsbesluit, 3,5 gram thee
14,2 gram koffie en 3,5 water

Vier dagen per week 0,68 kg zout vlees met been
0,23 kg meel, uitgezonderd de zaterdagen; dan mocht dit vervangen worden door 0,23 kg rijst maar dat was niet verplicht Op de overige dagen van de week 0,68 kg gezouten spek en 0,2 kg spliterwten en per week 0,3 kg suiker en 0,5 pint azijn.

Als je dit leest snap je wel dat scheurbuik altijd op de loer lag en dat als men dan een haven aan deed verse producten zeer welkom waren.

De gegevens komen uit het Boek “Vier jaar voor de mast” van F.T. Bullen Engels Board of Trade van Koopvaardij schepen.

Marian Christiaanse

De zomer van 2008 was er (alweer) één van veel westen winden. Het laatste restje mooi weer hadden we verbruikt om naar Greetsiel te geraken, en jawel, zoals ons al vaak is overkomen kwamen, met het opkomende water, de buien die met harde wind ons rap naar de sluis bliezen. De dagen die volgden kenmerkten zich door redelijk weer. Elke dag buien maar ook elke dag zon, een beetje te koud maar goed te doen als je een trui aantrok. Genoeg westenwind om door te varen dus lagen we de volgende dag op Baltrum. Daar ontmoetten we diverse bekenden. Het leek wel een reünie. Toch maar een dagje blijven liggen, de wind was aangetrokken, en het gunstige tij viel samen met regenachtig weer. Het begin van de vakantie, dus nog geen haast. De vissermenschouw ST6 (familie vd Ploeg-vd Werf) bleef ook, de kinderen troffen elkaar en konden lekker spelen.

Dan, gezamenlijk met de ST6, trokken we verder richting Oost. Langeroog voorbij en op naar Spiekerroog. Berend en Merijn hadden al verteld dat de Kaapse Pracht (familie Hogewerf-Richards) ook hier moest varen, dus elke Noordkaper achtige werd bestudeerd door de verrekijker. Onze dochter Juliëtte verheugde zich al de vrienden van de meivakantie weer te zien. Groot was dan ook de vreugde toen zij al in Spiekerroog bleken te liggen!

“Kijk Piet, daar komt de ST6 aan!” Dat is gezellig, ze zijn dus echt doorgevaren met de wind mee. We hoopten er stiekem al op nadat we via een sms-je er achter kwamen dat Berend en Merijn in Baltrum lagen. Leuk voor Koen en Silke, hebben ze eindelijk weer een paar speelkameraadjes. We zijn behoorlijk vroeg dit jaar op vakantie, met het grote voordeel dat het dan lekker rustig is. Ondanks dat zaten we toch in grote twijfel om tegen de wind in terug te gaan naar het Nederlandse Wad zodat de kinderen meer vriendjes zouden tegen komen. Het is een prachtig gezicht, na een paar dagen flinke wind eindelijk weer een paar schepen te zien aankomen.

men op Spiekeroog. Tussendoor waren we nog wel even naar Neuharlingersiel gevaren, maar door naar Wangeroog wilden we nog niet gezien de voorspellingen. Daarbij hadden we de stiekeme hoop dat de ST6 onze kant op zou komen, we zouden balen als we ze daardoor mis zouden lopen. Terug richting Nederland zagen we ook nog niet zitten gezien de harde tegenwind. We roepen altijd als we naar het Duitse Wad gaan dat we bij harde westenwind altijd de mogelijkheid hebben om binnendoor via Wilhelmshafen naar Emden te gaan, maar nu we in zo'n situatie belanden blijft de twijfel of dat wel verstandig en zo leuk is. Is het toch niet beter te wachten op beter weer? Maar ja, zijn we dan wel op tijd weer thuis?? Deze zorg zetten we nu even volledig aan de kant. Zet de borrel maar klaar, gezellige bekenden in aantocht! Groot is ons enthousiasme als we daar achter ook de Wad 'n Wind zien aankomen! Ja hoor, het zijn echt Jugo en Carla (familie Baija-Hogeweg)! Nu kan het voor de kinderen helemaal niet meer stuk! Hun

vriendjes uit Grou EN hun vriendjes van de meivakantie zijn in aantocht. Zijn wij even blij dat we niet door zijn gevaren of terug zijn gegaan.

Er volgden een aantal dagen van kinderpret en borrelpraat. De koffiekannen werden met regelmaat naar de meest geschikte kuip van die dag verhuisd. We hielden het weer in de gaten, en bleven lekker een dagje extra liggen als de wind ons niet aanstond. Toch verloopt de vakantie dan naar een keerpunt, en wordt de meteo-stress al groter. Kunnen we nog verder of moet aan de terugreis worden begonnen? De weerberichten bleven westen winden voorspellen, zo tussen 5 en 8 Bf! Geen bestendige oosten winden in het vooruitzicht, dus martelen om terug te komen.

Veel diesel verstoken (weet u nog wat de dieselprijs was in juli?) Veel golven in de zeegaten... Onweersbuien... Berend had zich ook al wat verdiept in een andere optie: gewoon doorvaren naar het Oosten. ????. Door naar Wilhelmsha-

fen en daar door het Jade-Eemskanal terug naar Emden. Dat stond ons wel aan. In de meivakantie hadden we al goed gebruik gemaakt van de strijkbare mast, en ook op de heenweg door Groningen hadden we zo een paar dagen tijd-winst geboekt. De kinderen hadden zoveel lol, dat we hen nog wel een tijdje samen gunden. (Eigen belang?? We hadden zeldzaam veel tijd voor onszelf deze vakantie!) We besloten door te varen naar Wangeroog, en afhankelijk van de weerberichten daar definitief te beslissen.

De keuze in Wangeroog was eigenlijk snel gemaakt, we gaan morgen door naar Wilhelms-hafen. Een vertrektijd bepalen valt niet mee met 6 kapiteins op 3 schepen. Een leuke ervaring om met elkaar de verschillende mogelijkheden te bekijken. En zowaar, we komen met elkaar tot een gezamenlijke keus. We vertrekken de volgende morgen vroeg. Zwarte lichten achtervolgen ons. De tocht is heerlijk bezeild, dus voor we het weten varen we al in de Jade en zijn rond half 11 allemaal in Willemshaven. De enorme sluis is al open en is zo immens groot dat het niet eens opvalt dat aan de overkant ook nog een vrachtschip ligt. We besluiten meteen de

mast te strijken en door te varen, het is immers nog maar ochtend. Bij de eerste brug moeten we al wachten, wat goed uit komt, want letterlijk naast de brug is een supermarkt waardoor we

onze voorraad weer kunnen aanvullen voor de komende dagen.

We varen door tot een uur of 4 en besluiten dat het dan tijd is voor een borrel. De kinderen bedenken zich geen moment en liggen 5 minuten na het vastmaken al in het water. De mannen maken van de gelegenheid gebruik een marifoonantenne te repareren nu de mast plat ligt en een lampje te vervangen. De vrouwen genieten van de klussende mannen en spelende kinderen.

De volgende dag varen we door naar Aurich. De brug- en sluisbedieningen verlopen erg vlot. De brugwachters melden elkaar per mobiel hoe laat we bij de volgende brug te verwachten zijn. Ze vertellen ons rustig aan te doen, vanwege de verwachte andere vaart, zodat we nergens lang hoeven te wachten. Heel af en toe passeert er een bootje, maar over het algemeen is het heel rustig op het kanaal. Het eerste stuk van het kanaal gaat door hoogveen landschap, waar we mooi naar kunnen kijken. Later varen we in lommerrijk gebied, zonder uitzicht. We delen het kanaal met kanovaarders, waarvoor er goede voorzieningen zijn aangebracht. In Aurich leggen we naast elkaar aan in prachtige boxen voor een grasveld. Vanuit hier loop je zo naar het (grote) centrum, wat ideaal is want we willen allemaal nog een leuk kadootje kopen voor Pelle (ST6) die morgen alweer 9 jaar wordt. De volgende morgen starten we daarom ook feestelijk met slingers, kadootjes en niet te vergeten allemaal verschillende soorten Duitse taartjes. Daarna tuffen we achter elkaar door

naar Emden. Het landschap lijkt inmiddels op het Groningse land. In Emden passeren we de vierwegsluis. Deze uniek ontworpen kruising van hoge en lage vaarwegen is erg indrukwekkend. Het water kolkt daar enorm en wij vragen ons allemaal af of het ook zo snel geschut wordt als er een boot in ligt. Voor ons valt het mee (Wij blijven op hoog niveau).

In Emden worden de masten weer geheesen voordat de borrel op tafel komt. Ideaal aan 3 schepen met regen is dat je een kinderboot en een borrelboot kunt maken, dus de kinderen vermaken zich met chips en een dvd-tje zonder gestoord te worden door de volwassenen die ook nog steeds niet uitgekletst zijn met elkaar.

Na Emden vervolgen we gezamenlijk de tocht naar Groningen. Het regent inmiddels weer flink, dus we besluiten ons gezamenlijk avontuur af te sluiten met een etentje. Vanaf morgen gaat ieder weer z'n eigen kant op.

Wij kunnen 1 ding zeggen van het weer in juli 2008: het was bestendig. Bestendig in wisselvalligheid en harde wind wel te verstaan. Bij elk tij wisselde het weerbeeld van zon naar buien, en weer naar zon. Veel wind, genoeg om met de wind mee te varen, te veel voor er tegen in. We besloten dan ook om dat niet te doen, en dat was een geweldige bevrijdende beslissing. Nooit meer stress op het Duitse wad! Het vooruitzicht dat je zo in Wilhelmshafen kunt zijn, en dan in 2 dagen in Emden, een paar uur vanaf Delfzijl zorgt voor een totale ontstressing. We hebben alle tijd van de wereld! Leve het Duitse wad!

Namens de bemanning van de Wad 'n wind, ST 6 en Kaapse Pracht

Carla en Maaike.

Naam: Jan Asselbergs

Leeftijd: 65 jaar

Getrouwd met: Anne

Twee zonen

Woonachtig te: Bunschoten

Bestuursfunctie: voorzitter

RECHTE KOERS VOOR NIEUWE VOORZITTER

Het zal de meeste lezers niet zijn ontgaan dat tijdens de afgelopen jaarvergadering door Maarten Snel de voorzittershamer aan Jan Asselbergs is overgedragen.

Jan is een geboren bestuurder en geknipt voor deze rol. Toch moest hij er diep over nadenken of hij wel op het verzoek zou ingaan. Immers, Maarten Snel opvolgen is niet niks, het kan daarna al gauw tegenvallen, zo vreesde hij. Maar hij ging de uitdaging aan, er moeten klussen worden geklaard. Dus staat er vanaf heden in het colofon achter de naam Jan Asselbergs niet langer 'assessor', hetgeen gewoon lid betekent, maar door uw scribent in haast gelezen werd als 'accessoire'. Grappig gevonden, dacht ze, Jan als extra toevoeging aan het bestuur, zoiets als sportvelgen en een notenhouten dashboard. En natuurlijk als routeplanner, want die functie past bij Jan. Hij vaart, zoals hij straks zal vertellen, bij voorkeur rechtdoor, neemt altijd de kortste weg, zowel onder zeil op het Wad, als in bestuurlijke zin voor de Vereniging Wadvvaarders.

WAT HEEFT JAN ASSELBERGS MET VAREN EN IN HET BIJZONDER MET WADVAREN?

"Wij hebben een skûtsje met een kajuit. Het schip is dit jaar 100 jaar oud. Het ligt 's zomers in het noorden en in de winterberging in Loosdrecht. We varen er daar zelfs wedstrijden mee. Ik kreeg die boot in 1992 in handen en heb hem langzaam maar zeker opgeknapt en in de vaart gebracht. In 1999 zijn we hem gaan tuigen. Dat was een hele sprokkelpartij, we haalden overal wat vandaan. Wij zijn niet zo van nieuw kopen. Ik

heb heel veel samen gedaan met mijn jongens. Die heb ik vroeger leren zeilen in een optimist, zoals dat meestal gaat. Zelf heb ik mijn levenslang gezeild. Mijn vader werkte bij Shell en we hebben overal ter wereld gewoond, gelukkig vaak bij water. Shell zorgde voor bootjes, die er op een tanker naartoe werden gebracht. Op het meer van Maracaibo waren dat Pampussen, verder meestal Vrijheidjes. Mijn vader had die Pampussen bij de Vries Lentsch besteld. Op de middelbare school heb ik op de Beulakker gezeild en later op de Kaag en in mijn studententijd met botters op het Wad. In 1961 kochten we met de familie een zeeschouw. Die eerste vakantie liep vanaf de werf in Drimmelen, via de Biesbosch, toen nog getijdenwater, naar Friesland. Het jaar daarop kreeg ik, bij verrassing, het commando over het schip. Die truuk heb ik met mijn kinderen later ook uitgehaald. Toen we met ons skûtsje richting Wad zouden zeilen, de oudste was toen negentien, meldde ik in Muiden dat ik verder geen tijd had en dat ze zich maar moesten zien te redden.

's Avonds had ik die trotse jongen aan de lijn, de tocht was volbracht. Ik begrijp nooit waarom mensen er zoveel moeite mee hebben hun schip aan hun kinderen mee te geven. Ik denk dan: wat is nu erger, een kras op je boot of een kras in de relatie met je kinderen?

Je bent trouwens, als je je een beetje kwaad maakt, vanaf Loosdrecht in twee dagen op het Wad. De eerste dag heb je Stavoren te pakken en daarna ben je er natuurlijk al snel. Het Wadvaren betekent varen met een extra dimensie. Het begint al met het tij, dat is op zich al heerlijk. En dan dat heldere, die fantastisch vergezichten, die geweldige gelaagdheid, dat krijgt iedereen in de greep. Mensen die met ons mee varen zijn helemaal stil. En het varen is ook niet vrijblijvend, je bent veel meer schipper dan op binnenwater. Het tij bepaalt alles. Wij vallen erg veel droog en verder ben ik een echte rechtdoorvaarder, dat is leuk en spannend. Op weg van

de Blauwe Balg naar Harlingen liepen we op een bult, maar dat maakt natuurlijk niets uit, je komt met opkomend water zo weer los.

Deze zomer zijn we eindelijk door het Eierlandse Gat gevaren in een onvergetelijk weekend. Onder Vlieland hebben we daarna op een plaat gelegen en daarna zijn we doorgezeild naar Terschelling.

Maar triest genoeg staat ons schip nu te koop. De jongens gaan niet meer mee en met z'n tweeën is het toch wel een hele klus. We hebben nu een vijftig jaar oud bakdekkertje van 9,50 meter. Dat heeft inmiddels een staat van grote glorie bereikt. Het lijkt me heerlijk om met dat ding op het Wad te varen. Maar dan liefst natuurlijk overal.

Ik kan me er erg aan ergeren als ik ergens niet mag komen. Dat zijn dan ook nog vaak de mooiste plekjes. Aan die verboden gebieden moet iets gedaan worden en daarom ben ik dus in het bestuur van de Wadvaarders gegaan, want vanaf de kant kan iedereen staan schreeuwen. “

GORDELROOS

Jan Asselbergs krijgt de touwtjes in handen op een moment dat het behoorlijk rommelt in de vereniging. Gelukkig heeft hij heel veel ervaring, zo zat hij jarenlang in het bestuur van de Koninklijke Watersport Vereniging in Loosdrecht, terwijl hij voor zijn brood altijd 'bedrijfsdokter' is geweest, zoals hij dit zelf plastisch weet uit te drukken. Dat is een baan waar hij naar eigen zeggen niet moe van wordt. Een kwestie van vreselijk goed luisteren, waarna het meestal wel weer 'op z'n poten' terecht komt.

“Maar dat er mensen binnen de Wadvaarders zitten die de boel zo weten te verzieken, is natuurlijk verschrikkelijk. Als ik kans zie de vereniging daarvan te bevrijden, heb ik iets bereikt. Ik zie ze als gordelroos van de Wadvaarders, heel lastig met een onbedwingbare jeuk, maar je gaat er niet aan dood.”

Jan Asselbergs is verder juist bijzonder te spreken over enerzijds de pluriformiteit onder de leden, met anderzijds die belangrijke gemeenschappelijke interesse; het Wad.

“Alle leden zijn begaan met het Wad. Ik beschouw de Vereniging Wadvaarders als een belangenbehartigingsvereniging met het karakter van een gezelligheidsvereniging zonder clubhuis, al kun je de maritieme academie zo langzamerhand als ons clubhuis beschouwen.

En wat het Wad betreft, daar hebben allerlei partijen een stem in. Het is in feite te belachelijk voor woorden zoveel verschillende instanties er mee te maken hebben met zulke verschillende belangen. Belangrijkste vraag bij dit alles is wat we met LNV Noord moeten aanvangen. Ik denk dat het daarbij de kunst is je af te vragen waarom ze zich zo opstellen, wat hun probleem is. En het is dan de kunst om ze te helpen. Die mensen zitten met een onoverzichtelijke stapel papier. Hebben ze de boel net op orde, komt er weer een vereniging die er kritiek op heeft. Ik denk dat hoe harder je schopt, hoe erger het wordt. We hebben een paar flinke thema's. Zo moet die artikel zo toestand eindelijk eens worden opgelost.

De wereld bestaat natuurlijk niet uit enerzijds LNV en anderzijds Wadvaarders. Ik zei al eerder, je hebt te maken met al die instanties en clubs die allemaal om het hardst schreeuwen, allemaal overtuigd van hun eigen koers en gelijk. Het is allemaal heel ingewikkeld en de LNV dient ieder besluit juridisch te toetsen. Dat kost daar veel tijd en energie. Hun capaciteit schiet te kort. Er zit ook dogmatiek achter, terwijl ik het graag zou willen nuanceren. Mijn doel daarin is om het aan onze leden uit te kunnen leggen en nu is het nog zo dat niemand dat kan. Je krijgt pas macht als het gaat om de inhoud. Er staan nu 65 vogelsoorten op de beschermde lijst. Per soort kun je dus een discussie voeren. Er is nog veel te veel niet bekend. Bijvoorbeeld de definitie verstoring. Wat is verstoring? Dat moet openbaar zijn en toetsbaar. Dat kan LNV Noord ook niet rege-

len, daar hebben ze geen tijd voor. Het is allemaal heel ingewikkeld, maar dat maakt het juist spannend. In ieder geval moeten er weer meer gebieden vrij komen. Ik heb goede hoop dat we deze zomer weer het Rif op kunnen. Dat was een afsluiting die niet te onderbouwen viel. En het schietgebied bij Lauwersoog stellen we ter discussie, dat soort dingen. En grommend kijk ik naar Rottumeroog en Rottumerplaat. Daar wordt afgesloten om het afsluiten. Wij leven in zo'n beetje het drukst bevolkte gebied ter wereld. In zo'n omgeving kan de overheid niet zomaar grote gebieden afsluiten. Natuurlijk moeten er wel goede beschermingsmaatregelen zijn en dat moet in goede samenwerking. Ik heb nog een interessant feitje. In het kader van Natura 2000 moeten landen te beschermen natuurgebieden aanwijzen. Zo'n groot land als Frankrijk komt met zes gebieden, Nederland met honderdzesenzestig. Dat geeft geen pas, dat moet je snappen.”

Geertje Richards

FIRET: 'RIF AFSLUITEN GRAAG OP BASIS VAN INHOUD'

Gesprek met Michiel Firet, programmamanager voor de Wadden van Staatsbosbeheer. Hij kreeg op de jaarvergadering de Wadvaarderstrofee uitgereikt.

Door Martin Berk

Om maar even met het goede nieuws te beginnen. Halverwege ons gesprek zegt Firet dat er geen feitelijke informatie is om te besluiten het Rif geheel af te willen sluiten. Hij is blij met de leidraad die LNV recentelijk heeft opgesteld (zie de site van de Wadvaarders) die duidelijk maakt hoe de besluitvorming rond afsluiting verloopt. Hij vindt dat de gegevensverzameling moet passen bij de vragen die om een antwoord vragen. Als het Rif dan afgesloten moet worden, dan graag op basis van inhoud. De discussie rond het Rif bracht het gesprek op zijn algemene kijk op de toegankelijkheid van de natuur. Staatsbosbeheer is er voor mens, plant en dier. Staatsbosbeheer streeft er naar zo veel mogelijk natuurgebieden open te stellen voor gepast recreatief medegebruik. Voor de Waddenzee is dat in beginsel niet anders. De gebieden waarover SBB het beheer voert zijn voor 95% opengesteld. Voor de afgesloten 5% moeten altijd goede redenen zijn om deze af te sluiten. Soms in het geheel als het gaat om broed- rust- of rui-gebieden, soms alleen openstellen aan de randen of een beperkt gedeelte (bijv. Oostvaardersplassen) en soms gedurende de perioden dat de natuur niet kwetsbaar is (Boschplaat). Zeker sinds zijn verzelfstandiging (1997) heeft Staatsbosbeheer een duidelijk herkenbaar beleid van gastheerschap uitgezet. Steeds wordt er gekeken welke vorm van openstelling passend is. Staatsbosbeheer laat dat altijd samen gaan met natuurvoorlichting en educatie. Een goede combinatie vindt Firet. Ook goed toepasbaar voor het Wad.

We spraken met elkaar over de rol van Staatsbosbeheer in het getouwtrek over de gesloten gebieden, over natuurbeheer en verstoringen en over de relatie met de Wadvaarders.

MONITOREN

'Wat er nu eerst moet gebeuren is dat het Monitoringplan Convenant Vaarrecreatie dit jaar en volgend jaar wordt uitgevoerd, en dat er een fatsoenlijk monitorinstrument voor de verstoringen wordt opgesteld'. Want daar zit volgens Firet de angel. De waarnemingen die de Wadvaarders uitvoerden gedurende de laatste vier jaar corresponderen niet met andere cijfers. Er is blijkbaar geen gedeeld beeld van verstoring. 'Daar zit teveel ruis tussen'. Firet is gelukkig met het Monitoringplan waarin is afgesproken om met een eenduidige definitie te gaan kijken naar recreanten en natuur. Ook al ontbreekt daarvoor nog de wetenschappelijke basis. Voor de iets langere termijn zou dat volgens hem de ambitie moeten zijn. 'En het moet op een wetenschappelijke manier gemonitord worden'. (Tussen de regels tipt hij de Wadvaarders dat zij hun waarnemingsstelsel goed moeten borgen en laten toetsen door een onafhankelijke audit). Firet benoemt wel een aantal zorgen. De opstart van de gezamenlijke monitoring is vertraagd omdat de overheden de financiering nog niet rond hebben. Er wordt een zwaar appèl op de natuurbeheerders gedaan om de kosten te dragen, terwijl de baten elders liggen. En het is nog niet duidelijk wie zich verantwoordelijk gaat voelen voor de wetenschappelijke borging. Hij is er nog niet helemaal gerust op dat de Waddenacademie (betaald met geld uit het Waddenfonds) toegestemd is voor deze taak. De onderzoekswereld is versnipperd. Er wordt veel onderzoek gedaan naar de relatie tussen de vogelpopulatie en de voedselvoorziening, maar er is nog steeds geen causaal verband tussen de omvang van de vogelpopulatie en verstoring. 'Terecht dat regelmatig de vraag wordt gesteld hoe erg het is als één vogel door verstoring opvliegt'. Niemand kan dat zeggen volgens Firet. En hij vindt samen met de Wadvaarders, dat dat wel zou moeten.

TROFEE

Aanleiding voor ons gesprek was de uitreiking van de Waddentrofee op de jaarvergadering van 2009. Zoals oud-voorzitter Snel verwoordde: 'een opponent die zich de laatste jaren op basis van een inhoudelijke discussie een standpunt weet in te nemen dat soms dicht tegen de Wadvaarders aan lag'. Daar krijg je van de Wadvaarders een trofee voor.

Firet oogstte waardering voor deze trofee. Maar ook waren er kritische geluiden. 'Laat je niet inpakken.' 'Gecondoleerd hiermee'. Het zijn voor Firet signalen dat een samengaan van natuur en recreatie nog geen gemeengoed is. Dat door mensen het medegebruik van het natuurgebied Waddenzee door wadvaarders soms met argusogen wordt bekeken. Hier liggen beelden aan ten grondslag: men ziet vogels opvliegen en vindt dat erg. Maar ook ervaringen uit het verleden. De grotere opgave van beter beheer van het complexe ecosysteem van de Waddenzee wordt door iedereen wel ondersteund. En ook dat er duurzaam medegebruik mogelijk is. 'Maar hoe pakt dat op een bepaalde plek in het hier en nu uit? Daarover bestaan verschillende beelden.' Ik vind het de verantwoordelijkheid van de gebruikers en de natuurbeheerders om samen invulling aan die opgave te geven', zegt Firet.

BEHEERRAAD

Firet vindt het een aanwinst dat er nu de Beheerraad is voor het gehele waddengebied. In de Beheerraad nemen alle beheerders van de Waddenzee deel. Firet heeft het vertrouwen dat in dit beraad een betere gerichtheid en efficiency van het beheer van de Waddenzee tot stand komt. Dat komt volgens hem omdat in dit beraad het primaat van de natuur het uitgangspunt is. 'Het verwondert me nog regelmatig. De overheid bestempelt de Waddenzee in alle toonaarden als natuurgebied. En toch zien we in het dagelijks handelen vooral het economisch wingewest denken.' Firet realiseert zich ook wel dat de huidige wet- en regelgeving vaak geen andere richting open laat. Elk initiatief vindt wel ergens een regel of overheid die het mogelijk

maakt. 'Maar het denken vanuit de natuur mis ik te veel. Laten we leren van National Parks in het buitenland.' Firet is er positief over dat de vaarorganisaties zelf hun verantwoordelijkheid nemen. Laat de overheid duidelijk zijn in de kaders, en de realisatie aan de belanghebbenden over laten, met support waar nodig. Firet sluit zich daarbij aan bij het pleidooi van kamerlid Jacobi voor een meer governance benadering.

'LNV regio Noord maakt zich sterk voor de Waddenzee, maar loopt nu op haar tandvlees', zegt hij. 'Ze moet beleid maken en tegelijkertijd uitvoeren. Waarom niet hetzelfde model als voor de natuur op de vaste wal?'. Hij pleit ervoor dat de natuurbeheerders meer beheertaken krijgen toebedeeld door LNV. Staatsbosbeheer heeft zich daar wel in bewezen vindt hij, bijvoorbeeld met goed gastheerschap. Dit beleid zal de komende jaren ook op het Wad worden uitgebreid. Daar is volgens Firet de tijd rijp voor.

GASTHEERSCHAP

Staatsbosbeheer is trekker van het project Gastheerschap, onderdeel van het Convenant Vaarrecreatie. De eerste posten worden in 2009 gestart, op de Boschplaat en op Engelsmanplaat. Ook wordt het gastheerschap op de schepen van LNV en RWS uitgebouwd. En er wordt gezocht naar een derde plek (gedacht wordt aan De Richel of de Razende Bol). 'We gaan hier actief onwetende en onervaren droogvallers informeren en aanspreken op hun gedrag'. Een actieve invulling van de Wadwachten dus. Het gevaar komt volgens hem niet zozeer van de onervaren wadvaarders. Die zullen zich snel laten overtuigen met kleine aanwijzingen. Het echte gevaar komt volgens hem van de doorgewinterde wadvaarder en commerciële recreatieondernemers, die zo overtuigd zijn van hun eigen gelijk en dan toch hun eigen zin doen en zich niets aantrekken van regels. 'Zij verstoren toch regelmatig en veroorzaken de echte pijn bij de beheerders'.

Ordnung muss sein

Op de kaarten van de Duitse Wadden staat, daar waar er prikken zijnaangegeven het bijschrift: "Bezeichnet von 01-05 bis 15-09. "Herumfrage" in diverse jachthavens leverde de interpretatie op dat de prikkenstraten na 15 september niet meer zouden worden onderhouden.

Weghalen? Wie haalt er nou prikken weg! Daar konden we ons iets bij voorstellen. Op 15 september bevoeren we het Juister en daarna het Borkumer Wattfahrwasser. Vooral dat laatste was een beetje avonturieren want volgens de vaarwijzer van Jan Heuff kan de drempel bij de Osterems, varend van oost naar west, met het afgaande tij mee in het vaarplan slecht uitkomen. Weliswaar was het de 15e springtij maar de sterke oostenwind zorgde voor een verlaging van zo'n 5 dm.

Het viel allemaal wel mee. De minste diepgang die we peilden was 1.30m en we steken 1.20. Verder is het een heel grillig lopende kreek, waardoor je, als je een prik over het hoofd zou zien de kans loopt een stuk af te snijden waar dat niet kan. Maar dat alles maakt het wadvaren juist zo leuk!

Eenmaal in Borkum kwam een Duitse zeiler bij ons informatie inwinnen over dat Wattfahrwasser. Hij stak 1.40m en dus vertelde ik hem dat hij dat waarschijnlijk niet zou halen maar hij wilde het toch proberen; van west naar oost heb je immers het voordeel van het meelopende tij. De volgende dag vertrok hij maar twee dagen later was hij weer terug. Nieuwsgierig naar zijn belevenissen vroeg ik hem of hij vast was gelopen maar dat was, zo vertelde hij, het probleem niet. "Alles ging prima, steeds voldoende water en dus schoot ik lekker op. Tot halverwege er ineens geen prikken meer te bekennen waren, waar ik, volgens de kaart nog zeker 3 mijl prikkenstraat voor de boeg had. Voor mij uit een op het oog maagdelijke, zij het wat onstuimige zee. Op die zee zag ik heel in de verte een

betonningsvaartuig uit het zicht verdwijnen met aan dek een grote stapel boompjes. Contact maken per marifoon lukte niet. Ik kon dus niet verder en er zat niks anders op dan terug te keren langs de prikken die er nog wel stonden. Maar het water was inmiddels zo ver gezakt dat ik moest ankeren om het volgende tij af te wachten.

De hele nacht heb ik in de zenuwen gezeten dat ze ook deze prikken voor mijn neus weg zouden halen maar dat is gelukkig niet gebeurd!. Dus Wattfahrer opgepast: 15 september is echt 15 september, Ordnung muss sein!

Ab Oskam
a/b Waltzing Matilda

Met toestemming overgenomen uit "de Geus" het verenigingsblad van watersportvereniging de Watergeuzen te Amsterdam

Volgend jaar bestaat onze Vereniging 20 jaar. En zo'n mijlpaal moet natuurlijk wel gevierd worden. En weet je wat ons nu zo leuk lijkt? Dat **jullie** met zijn allen een mooi **boek maken** over het Wad. Dit boek kunnen we dan aanbieden aan een belangrijke gast tijdens de jaarvergadering in 2010.

Doe je mee? Stuur dan jouw eigen handgeschreven gedicht, verhaal, logboekverslag, tekening, foto, enz. op naar de redactie. Als er meer materiaal is dan ruimte in het boek, dan zullen we ook een presentatie kunnen maken.

Stuur je bijdrage op A4-formaat naar:
redactie jeugdboek
p/a Dr Bongastrjitte 18,
8551 RG Woudsend

Of per mail naar: jeugdboek@wadvaarders.nl (o.v.v. Jeugdboek)
Vergeet niet je naam, leeftijd en het ledenadministratienummer te vermelden.
Inzenders jonger dan 16 jaar ontvangen een leuke attentie.

**Wie kan ik vangen voor
een bijdrage aan een
mooi boek**

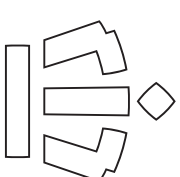
**Ben je jong en wil je meedoen?
Stuur dan je bijdrage voor
1 november op**

DRUKWERK

Postbus 6139
9702 HC Groningen

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas